

การศึกษาผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยวิธีสัญญาณการเรียน

นางสาวพนอ ปานชา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-564-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT AND BEHAVIORS
IN LIFE EXPERIENCES AREA OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS
LEARNED BY USING LEARNING CONTRACTS

MISS PANOR PANCH

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-564-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียน
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โดยใช้สื่อจากการเรียน

โดย

นางสาวพนอ ปานชา

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ปานตา ไข่มวงษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

Santi Suvorn

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Thana Jaemsam ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทิศนา แจ่มณี)

Panna Pancha อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ปานตา ไข่มวงษ์)

Pitrawit Kowit กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พিতวัสส์ โกวิทที)

KEY WORD:

MAJOR

พจนานุกรม : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้สัญญาการเรียน

(A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT AND BEHAVIORS IN LIFE EXPERIENCES AREA OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS LEARNED BY USING LEARNING CONTRACTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ปานตา ไข่มวงษ์, 273 หน้า ISBN 974-633-564-2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้สัญญาการเรียน ตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนโรงเรียนวัดพระธาตุ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน เรียนเนื้อหา “ หน่วยชาติไทย ” ตามแผนการสอนซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียม ขั้นตกลงทำสัญญาขั้นทำกิจกรรมการเรียน และขั้นประเมินผล โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าสังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเรียนโดยตลอด ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนและหลังเรียน และนำผลมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้สัญญาการเรียนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบหลังเรียน หลังจากเรียนครบ 15 ชั่วโมงแล้ว พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ต่างกับการทดสอบก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นเกินร้อยละ 15

2. พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สัญญาการเรียน ตามความถี่ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ คือ การตั้งใจฟังครูอธิบาย และฟังเพื่อนถามปัญหา การซักถามเพื่อหาความรู้ การรู้จักตัดสินใจในการเลือกกิจกรรม และแหล่งวิทยาการเอง และความร่วมมือกับสมาชิกในการทำงานกลุ่ม มีนักเรียน 22 คน จาก 30 คน ปฏิบัติได้ทันตามกำหนดเวลาในสัญญาการเรียนที่ทำไว้กับครู อีก 8 คน ขาดเรียน และตามปฏิบัติกิจกรรมได้ครบภายหลัง

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....
สาขาวิชา.....ประถมศึกษา.....
ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C440514 : MAJORELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD: ACHIEVEMENT / LEARNING BEHAVIORS / LEARNING CONTRACTS

PANOR PANCHHA : A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT AND BEHAVIORS IN LIFE EXPERIENCE AREA OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS LEARNED BY USING LEARNING CONTRACTS. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. PANTA CHAITIAMVONG, 273 PP. ISBN 974-633-564-2

The purposes of the research were to study of learning achievement and behaviors in life experiences area of prathom sukka six students learned by using learning contracts. The subjects were 30 students from Wat Pratat School of the office of Muang District Primary School,Changwat Suphanburi . The content was on "Thai Nation". The teaching plan consists of 4 stages : preparation,agree on and signing the contract, follow the contract and evaluation . The researcher and the research assistant observed and noting the student learning behaviors during the session.Pre and Post-test were given and the data were analyzed by using mean, standard diviation and t-test . The findings indicated that :

1. The result of the post test after the period of 15 hours of learning process showed that , there was a significant difference between the pre and post test at the level of 0.05. The average score increased over 15 percent

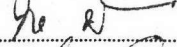
2. The learning behaviors of students performed durring the learning session were listed according to the frequency they occurred.They were : attentive to teachers as well as to others' questions, self directed to their own choice of activities and resources , cooperative with peers and practice group work, Twenty two out of thirty students fullfilled their contract commitment , while eight could not due to their absence but they managed to catch up later.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา..... ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2538.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ปานดา ไร่เทียมวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา ข้อคิด ข้อเสนอแนะแนวทางในการวิจัย ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แฉงมณี ประธานกรรมการและรองศาสตราจารย์พิตรวัลย์ โกววิทที กรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูงที่กรุณาตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทําวิจัยครั้งนี้ ทําให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ อาจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุดร วงษ์เวช อาจารย์ ภูสิต รุจจนเวท อาจารย์ สุนันทา สุนทรประเสริฐ และอาจารย์ มนุ สมบูรณ์เหลือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้สละเวลาตรวจสอบแผนการสอนและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้เป็นอย่างดี

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองสุพรรณบุรี คณะครูและนักเรียนโรงเรียนวัดสังฆายาเถร โรงเรียนวัดสวนแดง และโรงเรียนวัดพระธาตุ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทดลองใช้เครื่องมือ การดำเนินการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณฐิติกานต์ นาคหนูน คุณมาลี นรสิงห์ คุณกรรณิการ์ โพธิ์ชื่น คุณบุษรี วิมลโรสมณิกิตติ คุณกาญจนพรรณ ธรรมมาธิวัฒน์ คุณลาวัลย์ ตัดส์สุทธีวงศ์ คุณจารุวรรณ พวงมาลี และน้อง ๆ C4 ทุกคนที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังงานการทําวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ คุณพี่และน้อง ที่คอยช่วยเหลือ ดูแลภาระงานอย่างอื่นแทน และช่วยดูแลสุขภาพผู้วิจัย จนประสบความสำเร็จงานการวิจัยครั้งนี้

พนอ ปานชา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	9
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	12
วิธีดำเนินการวิจัย.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
พฤติกรรมการเรียน.....	17
ความหมายของพฤติกรรม.....	17
ความหมายของการเรียนและวิธีการเรียน.....	18

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

องค์ประกอบของการเรียน.....	18
ประเภทของวิธีการเรียนและพฤติกรรมการเรียน.....	20
การพัฒนาพฤติกรรมการเรียน.....	22
พฤติกรรมการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	24
การสอนรายบุคคล.....	26
การเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางการเรียน.....	29
ความหมายของสื่อทางการเรียน.....	29
หลักการและวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อทางการเรียน.....	30
ประเภทของสื่อทางการเรียน.....	33
ลักษณะการเรียนการสอนแบบสื่อทางการเรียน.....	34
ขั้นตอนในการเรียนโดยใช้สื่อทางการเรียน.....	36
ระยะเวลาของสื่อทางการเรียน.....	41
ข้อควรคำนึงในการสอนแบบสื่อทางการเรียน.....	41
เกณฑ์ในการพิจารณาสื่อทางการเรียน.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	63

A STUDY OF ACHIEVEMENT AND LEARNING BEHAVIORS ON
LIFE EXPERIENCES AREA OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS
LEARNED BY USING LEARNING CONTRACTS

MISS PANOR PANCHHA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-564-2

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
	รายการอ้างอิง.....	90
	ภาคผนวก.....	100
	ภาคผนวก ก.....	101
	ภาคผนวก ข.....	102
	ภาคผนวก ค.....	103
	ประวัติผู้เขียน.....	273

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการเรียนโดยอาศัยสื่อการเรียนรู้....	68
2	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่องบุคคลสำคัญ ก่อนและหลังการเรียนโดยอาศัยสื่อการเรียนรู้.....	69
3	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่องศาสนา ก่อนและหลังการเรียนโดยอาศัยสื่อการเรียนรู้.....	70
4	ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่องโบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ ก่อนและหลังการเรียนโดยอาศัยสื่อการเรียนรู้.....	71
5	ความถี่ และร้อยละของพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยอาศัยสื่อการเรียนรู้จำนวนตามรายพฤติกรรมที่ปฏิบัติในชั้นเตรียม.....	72
6	ความถี่ และร้อยละของพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยอาศัยสื่อการเรียนรู้จำนวนตามรายพฤติกรรมที่ปฏิบัติในชั้นตกลงทำสื่อ.....	73
7	ความถี่ และร้อยละของพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยอาศัยสื่อการเรียนรู้จำนวนตามรายพฤติกรรมที่ปฏิบัติในชั้นทำกิจกรรมการเรียนรู้.....	74
8	ความถี่ และร้อยละของพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยอาศัยสื่อการเรียนรู้จำนวนตามรายพฤติกรรมที่ปฏิบัติในชั้นประเมินผล.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

9	การวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยชาติไทย เรื่องบุคคลสำคัญ ศาสนา และโบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อหาค่าระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก.....	108
10	แสดงระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยชาติไทย เรื่อง บุคคลสำคัญ ศาสนาและโบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	112
11	การวิเคราะห์รายข้อหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยชาติไทย เรื่อง บุคคลสำคัญ ศาสนา และโบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	113
12	การวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยชาติไทย เรื่อง บุคคลสำคัญ ศาสนา และโบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	116
13	การเปรียบเทียบคะแนนของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้สื่อจากการเรียนก่อนและหลังการเรียน	117
14	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้สื่อจากการเรียนก่อนและหลังการเรียน.....	119
15	การเปรียบเทียบคะแนนของของกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้สื่อการเรียนเรื่อง บุคคลสำคัญ ก่อนและหลังการเรียน.....	121
16	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้สื่อการเรียนเรื่องบุคคลสำคัญ ก่อนและหลังการเรียน	123
17	การเปรียบเทียบของคะแนนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้สื่อการเรียนเรื่องศาสนา ก่อนและหลังการเรียน	125

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

18	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้สื่อจากการเรียน เรื่องศาสนา ก่อนและหลังการเรียน	127
19	การเปรียบเทียบคะแนนของคะแนนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้สื่อจากการเรียน เรื่องโบราณสถานโบราณวัตถุ ก่อนและหลังการเรียน	129
20	การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้สื่อจากการเรียน เรื่องโบราณสถานโบราณวัตถุที่สำคัญ ก่อนและหลังการเรียน	131

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย